

18. december 2020

Kære sundheds- og ældreminister Magnus Heunicke
Kære social- og indenrigsminister Astrid Krag

I Rådet for Socialt Udsatte ser vi ligesom mange andre frem til den kommende 10-års plan for psykiatrien. Men med de beskrivelser af arbejdet med status- og udfordringsbillede, der er lagt frem, ser det ud til, at socialt udsatte borgeres erfaringer og behov bliver overset.

Som arbejdet er beskrevet i Sundheds- og Ældreministeriets notat "Governance: 10-års plan for psykiatrien", er der tale om et traditionelt top-down perspektiv på området. Der er fire arbejdsgrupper, som arbejder med fire forskellige dele af psykiatrien opdelt i systemsøjler. Det er naturligvis vigtigt med det perspektiv, men der er også behov for at inkludere socialt udsattes perspektiv, da der er massive udfordringer i socialt udsattes møde med og adgang til behandling i psykiatrien.

Socialt udsatte mennesker får ofte ikke den hjælp og behandling, de har behov for og ret til i psykiatrien. Det koster meget lidelse og ofte også alt for tidlig død af overdoser, selvmord eller uopdagede fysiske sygdomme. Det betyder også, at både regioner og kommuner har store udgifter til akutte ydelser – mange gentagne indlæggelser, gentagne brudte behandlingsforløb, herberger, lavtærskeltilbud og meget andet – som er dyre, men som ikke hjælper borgeren til en bedre livssituation.

Der er stort behov for, at socialt udsatte borgeres oplevelser og erfaringer med psykiatrien bliver en del af status- og udfordringsbilledet, hvad enten det er i den primære sundhedssektor, kommunernes psykosociale indsats, den regionale behandlingsindsats eller andre indsatser.

Mange socialt udsatte har svære psykiske problemer samtidig med problemer med afhængighed af rusmidler, dårligt fysisk helbred, hjemløshed, ringe netværk, fattigdom etc. De får ofte ikke en relevant behandling i psykiatrien, mens andre slet ikke er udredt og derfor ikke modtager nogen behandling overhovedet. De oplevelser og de erfaringer, som socialt udsatte har med psykiatrien i sammenhæng med de mange øvrige hjælpebehov, bør være en afgørende del af en kommende 10-års plan.

Derfor opfordrer Rådet til, at der bliver lavet en femte arbejdsgruppe i arbejdet med status- og udfordringsbilledet. Den femte arbejdsgruppe skal arbejde med socialt udsattes møde med psykiatrien på tværs af sektorer og systemer.

Rådet er naturligvis til rådighed for yderligere drøftelser af forslaget.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Vibe Klarup', with a stylized, cursive script.

Vibe Klarup,
Formand for Rådet for Socialt Udsatte